

[Sigsgaard.]

sætte en tyk streg under ordet „nødvendig“, for det ville være rart, hvis vi kunne gennemføre vores fremtidige reformer på et lidt mere gennemprøvet og velovervejet grundlag, end det hidtil har været muligt.

Realafdelingen og realeksamen er udtryk for en sortering af eleverne, en sortering, som vi i dag ved i udstrakt grad er en social sortering. Og de ivrige bestræbelser for at bevare realafdelingen er i realiteten bestræbelser for at forhindre, at demokratiseringen af uddannelsen skal gå for vidt, og det ganske uanset om de enkelte fortalere for den uændrede bevarelse af realeksamen gør sig det klart eller ej. Jeg finder, at der i høj grad er behov for demokratisering både af form og indhold, og VS beklager derfor, at regeringspartierne — for de konservative har altså fået de øvrige regeringspartier, der også på dette punkt har måttet give sig, med — har lemlæstet lovforslaget. De smålapperier, der gennemføres, har vi ikke noget imod; som lapper betragtet kan de endda være udmærkede.

Jeg føler trang til lige at gøre en yderligere bemærkning ud over den, at vi har alt for lidt forsøgsarbejde på skolens område. Der er også en fundamental fejl ved det forsøgsarbejde, vi faktisk har. Vi undersøger fortrinsvis småtingsafdelingen: det er den, vi beskæftiger os med. Vi bruger masser af penge — „masser“ er et relativt begreb i denne sammenhæng — men mange af de midler, der står til rådighed, bruger vi til at gennemføre forsøg, der i en lidt større sammenhæng måske kan se næsten ligegyldige ud, som f. eks. forsøg med, om vi skal begynde med engelsk i 4. klasse, eller om vi skal begynde i 5. klasse. De kan selvfølgelig være interessante, men det, der peges på i det lovforslag, som altså ikke bliver gennemført her, kan man ikke rigtig få taget sig sammen til.

Forsøgsrådet kan vel blive en god ting, men som det er sagt af andre, afhænger det jo fuldstændig af, om der bevilges de nød-

vendige midler, og det har det jo skortet voldsomt på hidtil.

**Undervisningsministeren (Helge Larsen):** Jeg vil gerne begynde med at takke for den enstemmige tilslutning i udvalget til de ændringer af lovens § 21, jeg har foreslået, og som betyder, at der åbnes mulighed for samlæsning i realafdelingen og for større valgfrihed på de praktisk-musiske fags områder. Jeg vil også gerne takke for den forhandling, jeg har haft lejlighed til at deltage i i udvalget, og den meget saglige debat, vi har haft.

Jeg må måske, inden jeg svarer på nogle af spørgsmålene, lige knytte et par bemærkninger til noget af det, der er sagt i dag, og som forekom mig at være måske noget for polemisk.

Når hr. K. B. Andersen taler om et krampagtigt forsøg på at fastholde realeksamen, skal jeg ikke gøre indvendinger imod det, for enhver har jo lov til at anlægge en vurdering. Men jeg spørger mig selv: hvis man i denne vurdering mener, at realeksamen er noget, der snart skal være død og forsvinde ud af skolen — og sådan forstod jeg hr. K. B. Andersen — så forstår jeg ikke, at man samtidig er så ivrig for, at eleverne skal kunne sammenstykke en realeksamen. Det er måske min sans for det logiske, der svigter her, men det forekommer mig ærlig talt, at disse to ting strider noget imod hinanden.

Der ligger en principiel opfattelse bag mit ønske om igennem disse ændringer at åbne mulighed for forsøg med en 9-årig grundskole — for min skyld må man også godt kalde det en 9-årig enhedsskole. Det, jeg tilstræber på længere sigt med en skole-reform, er netop en 9-årig grundskole, sådan som det er udtrykt i principbeslutningen vedrørende folkeskolens udbygning, altså ikke en 10-årig, men en 9-årig grundskole. Det tiende skoleår vil ikke kunne indgå i en enhedsskole alene af den grund, at en del af eleverne vil have forladt den for at gå